

منظومه اینترنت بومی ایران با چین و روسیه

مرکز پژوهش‌های مجلس ایران در گزارشی پیشنهاد داده تا با همکاری ابرقدرت‌های آسیایی از جمله روسیه و چین به سرعت به سمت ساخت یک منظومه اینترنت ماهواره‌ای بومی گام بردارد.

به گزارش آران نیوز به نقل از "تسنیم"، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی به تحلیل وضعیت خدمات اینترنت ماهواره ای مدار پایین در ایران (مطالعه موردی استارلینک) پرداخته است.

مسئله اصلی این گزارش تحلیلی - سیاستی، در گام نخست، بررسی وضعیت خدمات اینترنت ماهواره ای مدار پایین در ایران و جهان و در گام دوم، بررسی سناریو های تنظیم گری نحوه و میزان بهره مندی از این خدمات در کشور است.

تحلیل وضعیت کنونی استارلینک از جهات فنی، اقتصادی و حقوقی و هم چنین آینده احتمالی این فناوری نشان می دهد محدودیت ها و چالش های عمده ای که مانع فراگیر شدن اینترنت ماهواره ای مدار پایین نسبت به سایر روش ها خواهد شد که ناشی از عوامل درونی (همچون اقتضائات فنی تجهیزات، باند فرکانسی محدود، آشکاربودن سیگنال های ارسالی، میزان تأخیر، سلولاربودن معماری) و بیرونی (همچون مقررات حقوق سرزمینی، شیوه پرداخت، زباله های فضایی) است. اما به هر حال، ورود این فناوری به زیست بوم ارتباطات راه دور کشور و دسترسی به آن در سطح جامعه ایرانی، موقعیت بازیگران این عرصه را دچار تغییر می کند.

پس از تحلیل وضعیت، به منظور حداقل رساندن تهدیدات و حداکثرسازی بهره مندی از فرصت های این فناوری، مجموعه ای از راهکار سیاستی، قانونی و عملیاتی برای مواجهه فعالانه جمهوری اسلامی ایران با اینترنت ماهواره ای استارلینک پیشنهاد شده است. این راهکارها که حاصل تحلیل نظرات خبرگان این حوزه (اظهارنظر کارشناسی و نقد آن به روش گروه متمرکز) و مطالعه تطبیقی اقدامات سایرکشورهاست، در قالب 3راهبرد کلی زیر، دسته بندی شده است:

- 1- رفع موانع ساختاری در جهت تقویت مزیت رقابتی اتصال زمینی
- 2- تفاهم نامه همکاری و اعطای مجوز به شرکت های اینترنت ماهواره ای و هم افزایی دیپلماتیک
- 3- راهکار های سلبی از جمله جرم انگاری خرید و فروش و بهره برداری از تجهیزات و اشتراک بدون مجوز، اقامه دعوی علیه شرکت ارائه دهنده خدمت فاقد مجوز به دلیل تداخل فرکانسی با سرویس های ماهواره ای شرکت های دارای قرارداد با ایران یا سرویس های رادیویی کشور

آنچه امروز در پروژه اینترنت ماهواره ای به فعلیت رسیده است، فراهم کردن اتصال به اینترنت از طریق ماهواره برای شهروندان و شرکت ها در بخش هایی از جهان از جمله ایران است. اما در حال حاضر به دلیل محدودیت هایی که ناشی از خود فناوری از جهت هزینه ها و کیفیت استفاده است، ظرفیت تعداد کاربر آن به نسبت جمعیت کل ایران بسیار کم است و در صورت سرمایه گذاری در توسعه ارتباطات زمینی و ایجاد و عرضه خدمات مناسب در نقاط پرجمعیت امکان فراگیر شدن ندارد.

در نتیجه به نظر می رسد در کوتاه مدت عمده مشتریان آن، بخش بسیار اندکی از مردم باشند که در مناطق دورافتاده و مرزی به اینترنت متصل می شوند. البته باید توجه داشت که این نوع از دسترسی به مراتب برای امنیت ملی کشور خطرناک تر از دسترسی همگانی است.

دسترسی مجرمان مرزی به اینترنت ماهواره ای، همراه با عدم کنترل و نظارت توسط دولت، ملاحظات و تهدیدات امنیتی قابل توجهی را به همراه دارد. یکی از نگرانی های اولیه مرتبط با دسترسی مجرمان مرزی به اینترنت ماهواره ای، افزایش قابلیت ارتباط و هماهنگی در سرزمین های وسیع کشور ایران است. شبکه های مجرمانه مانند قاچاقچیان مواد مخدر، اشرا مرزی و تروریست ها می توانند از اتصالات اینترنتی ماهواره ای برای ایجادکانال های ارتباطی یکپارچه استفاده کنند که از مرزهای جغرافیایی فراتر می رود.

بنابراین در شرایط کنونی لزوم رفع موانع ساختاری در جهت تقویت مزیت رقابتی اتصال زمینی برای پوشش مناطق فاقد اتصالات زمینی، توجه به تفاهم نامه همکاری و اعطای مجوز به شرکت های اینترنت ماهواره ای برای بهره مندی کنترل شده و هوشمندانه از خدمات اینترنت ماهواره ای مدارپایین، هم افزایی سیاسی (دیپلماتیک) برای کنترل دسترسی به خدمات اینترنت ماهواره ای و برخی راهکارهای سلبی در برخورد با شرکت های ارائه دهنده خدمات فاقد مجوز و بهره برداران آن احساس می شود.